

Herontwikkeling Geersbroekseweg 23 te Ulvenhout

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

Herontwikkeling Geersbroekseweg 23 te Ulvenhout

Ecologische quickscan

Datum 29-11-2021

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
06-12571130
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2111-1</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	<i>Adviesbureau Schoenmakers Molenzicht 2 4881 BW Zundert</i>
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Herontwikkeling Geersbroekseweg 23 te Ulvenhout</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>mw. A Tuijelaars(Schoenmakers advies)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>29-11-2021</i>

© 2021 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Doelstelling	9
	1.3 Toetsingskader	9
	1.4 Leeswijzer	10
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1 Ligging van het plangebied	11
	2.2 Inrichting en het huidig gebruik van het plangebied	12
	2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	13
3	Wettelijk kader	15
	3.1 Inleiding	15
	3.2 Soortenbescherming	15
	3.3 Gebiedsbescherming	17
	3.4 Bijzondere provinciale beschermingszones	18
4	Onderzoeksresultaat	19
	4.1 Methodiek	19
	4.2 Gebiedsbescherming	20
	4.2.1 Natura 2000	20
	4.2.2 Provinciale beschermingszones.	21
	4.3 Soortenbescherming	24
	4.3.1 Vaatplanten	24
	4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)	25
	4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)	26
	4.3.4 Vogels	28
	4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen	31
	4.3.6 Ongewervelden	32
	4.4 Bescherming houtopstanden	34
5	Conclusie	35
	5.1 Toetsing aan de Wet natuurbescherming en provinciale regelgeving	35
	5.2 Vervolgstappen en samenvatting	39
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	40
	6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen	40
	6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen	40
	6.2 Aanbeveling en advies	40
7	Bronnen	42
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	43
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	42
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	45
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	47
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	51
	Bijlage 6 - Werken met een gedragscode	52

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen om een Vlaamse schuur om te bouwen tot een woning met behoud van de huidige monumentale en landschappelijke waarde van het gebouw. De schuur is gevestigd op een perceel waarop momenteel het woonadres Geersbroekseweg 23 te Ulvenhout is gevestigd. Het perceel staat kadastraal geregistreerd als gemeente Alphen-Chaam sectie G no.1439 en heeft een oppervlak van 7960 m². Naast het erf van de woning bevat het perceel een groot oppervlak grasland dat onlangs voor een deel verkocht is voor de natuurontwikkeling. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling wordt geen bestaande bebouwing gesloopt, noch vindt aantasting van bestaande groenstructuren plaats.

Adviesbureau Schoenmakers te Zundert heeft de opdracht om deze ontwikkeling mogelijk te maken binnen de gestelde wettelijke kaders. Deze wettelijke kaders eisen ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna om vast te stellen of deze ontwikkeling tot overtredingen van de Wet natuurbescherming of provinciale regelgeving ter bescherming van natuur en landschap kunnen betekenen. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt op welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden, gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, speciale provinciale beschermingszones en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Groenblauwe mantel
 - Natuur Netwerk Brabant

- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELING EN INGREPEN.

2.1 Ligging van het plangebied

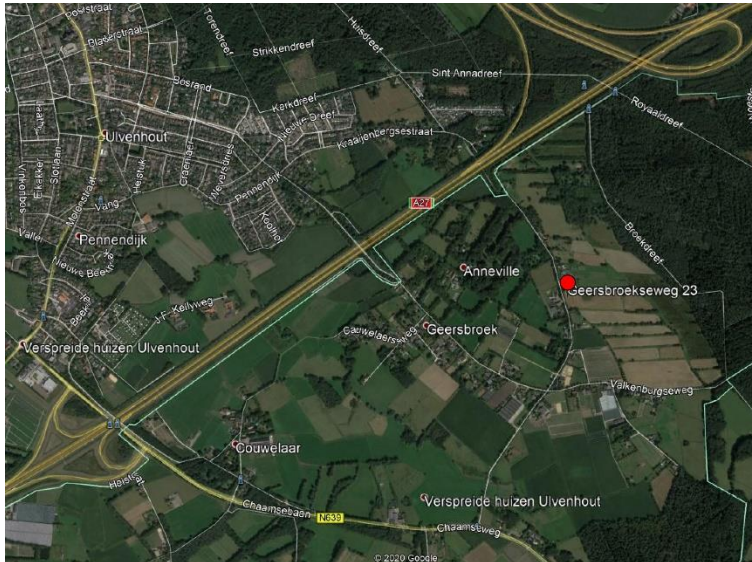

Fig.1. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Ulvenhout.
Luchtfoto: Google Earth

Het plangebied is gelegen binnen de grenzen van de gemeente Alphen-Chaam in het buitengebied aan de zuidoostkant van de stad Breda. De bebouwde kom van Breda ligt hemelsbreed op 2 km noordelijk van het plangebied. De tussenliggende bebouwde kom van Ulvenhout, die vrijwel aansluit op het verstedelijk conglomeraat waar Breda de kern van is, ligt op een kortere hemelsbrede afstand van slechts 1 km afstand noordelijk van het plangebied. Tussen de bebouwde kom van Ulvenhout en de omgeving van het plangebied ligt als een harde landschappelijke scheiding de snelweg A58 die een tracé volgt op slechts 0,4 km noordelijk van het plangebied. De landelijke omgeving waarbinnen het plangebied ligt, toont in ecologische opzicht een interessante kleinschalige afwisseling van bos, landgoedparken en beekdalen. Recreatieve en natuurfuncties domineren hier boven intensieve agrarische functies. Het plangebied ligt binnen de bebouwde lint aan de oostkant van de Geersbroekseweg die hier grenst aan het de beekdal van de beek de Bavelse Leij, die op 0,5 km oostelijk van het plangebied stroomt. Dit beekdal toont een natuurlijke inrichting van kleine percelen grasland en houtwallen.

Zicht op het achterliggend beekdal vanuit het plangebied

Aan de oostkant van het beekdal op een afstand van 1 km oostelijk van het plangebied ligt het Sint Annabos, een uitgestrekt droog bosgebied. Aan de westkant van de Geersbroekseweg ligt ter hoogte

van het plangebied het bebost landgoedpark van het landgoed Anneville. Op een afstand van 1 km noordelijk ligt, geheel ingesloten door de bebouwde kommen van Breda en Ulvenhout en de snelwegen A27 en A58, het Ulvenhoutse Bos. Dit bos bevat bijzondere ecologische waarden waardoor aan het bos op Europees niveau de status van Natura 2000-gebied is toegekend en op provinciaal niveau de status van Natte natuurschap. Ook met dit bos vormt de snelweg de A58 een landschappelijke scheiding met de omgeving van het plangebied.

2.2. Inrichting en huidig gebruik van het plangebied

Zicht op het plangebied vanaf de Geersbroekseweg

Het plangebied betreft een klein woonerf dat aan noordkant grenst aan een naburig erf, aan de zuid- en oostkant aan graslandjes en aan de westkant aan de Geersbroekseweg. Naast de Vlaamse schuur bevat dit plangebied een goed onderhouden tot woonhuis omgebouwde woonboerderij als enige bebouwing. Rond de bebouwing is bestrating en een goed onderhouden siertuin aanwezig. Het groen bestaat uit een mix van siergroen en meer natuurlijk groen dat goed gekozen is met het oog op een landschappelijke inpassing. Naast hoge en middelhoge sierstuiken zijn er ook een aantal volgroeide bomen aanwezig. Achter de bebouwing ligt een klein graslandje van een algemeen soort dat met een hekwerk aansluit op de achterliggende beekdalgraslanden.

De schuur waar de ingrepen aan plaats vinden betreft een authentieke Vlaamse schuur van een monumentale waarde. De wanden van de schuur zijn enkelwandig en bestaan uit houten plankwerk. Een kleine ruimte is met beton/kalkblokken afgescheiden van de rest van de grote open binnenruimte. Boven deze afgescheiden ruimte is een kleine vliering aanwezig. Verder ontbreken zolders of zolderachtige ruimten. In de binnenruimte is nog deels de oorspronkelijke draagconstructie van houten balken zichtbaar die enige historische bouwkundige waarde vertegenwoordigt. De dakbekleding bestaat voor het grootste deel uit golfplaten van bitumen houdend materiaal en voor een kleiner deel uit platte dakpannen. De dakbekleding van dakpannen toont veel kieren en spleten; dakbeschot of plafonds ontbreken.

Het houtwerk is goed onderhouden; er is geen loshangend plankwerk of doorgerot houtwerk zichtbaar. Alleen de dakbekleding verkeert in slechte staat. De binnenruimte is volgestouwd met materialen en in gebruik als stalling en werkruimte. De ruimte is gecontroleerd in gebruik en behoort tot de dagelijkse leefomgeving van de bewoners. De kleinere afgescheiden ruimte is ingericht en in gebruik als meer specialistische werkplaats voor reparaties aan voertuigen en met het oog op opgeslagen gereedschappen met gesloten deuren geheel, ook voor kleinere dieren, ontoegankelijk van buitenaf.

Westgevel van schuur

Zicht op oostgevel

Dakconstructie

Binnenruimte

2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen.

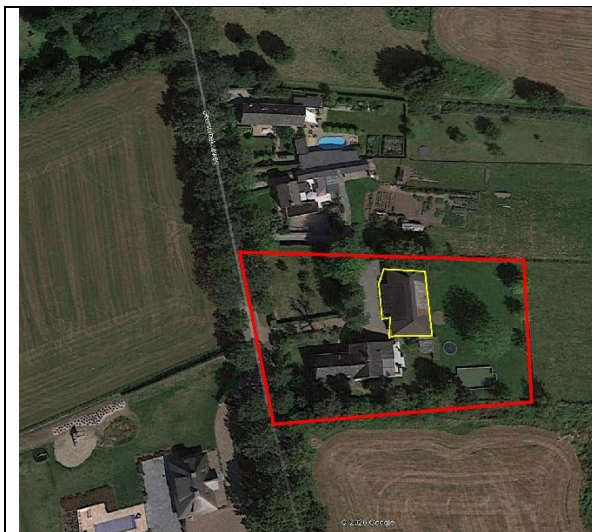

Fig.2. De bestaande situatie. Het gehele plangebied is rood omkaderd. Met de gele lijnen zijn globaal de contouren aangegeven van de bebouwing waaraan de ingreep gaat plaatsvinden.

Luchtfoto: Google Earth

De beoogde ontwikkelingen betreft de ombouw van de Vlaamse schuur tot woning met behoud van de monumentale waarde. Hiervoor dient naar verwachting in ieder geval vervanging van het dak en het aanbrengen van isolerende binnenwanden en nieuwe scheidingswanden. De huidige groene

inrichting rond het gebouw blijft gehandhaafd en er vinden daarom geen kap van bomen of andere ingrepen aan groenstructuren plaats. Ook andere bebouwing op het erf valt buiten de ingreep.

.

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Conventionie, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermt voornamelijk soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Nationaal beschermde soorten (“andere soorten”)

Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing. Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregiem en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als “vast” kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken. Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b.

Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestelplekken niet jaarrond beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring, en daarmee de bescherming van de functionele leefomgeving, niet van toepassing.

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving van de Flora- en faunawet).

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient bij de ontheffingsaanvraag de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- **Europees beschermde gebieden (Wet natuurbescherming §2.1 t/m §2.5.)** De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van **Natura 2000** en betreffen gebieden van grote ecologische waarde. Deze gebieden zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming §2.1 t/m §2.5.
- **Nationaal/provinciaal beschermde gebieden (provinciale omgevingsverordening).** Dit zijn natuurgebieden en verbindingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)** vallen. Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De bescherming van deze gebieden is op provinciaal niveau geregeld via de provinciale omgevingsverordeningen.

Europees beschermd gebied (Natura 2000-gebied)

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest strikte bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechterings-toets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

Nationaal en provinciaal beschermd gebied (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn in principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. In de Interim omgevingsverordeningen van de provincie 2020 van de provincie is de doelstelling en regelgeving met betrekking tot NNN/NNB-gebied vastgelegd.

Overige provinciale beschermingszones

Voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied zijn door de provincie Noord-Brabant de agrarische structuur en de groenblauwe structuur ingesteld. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen.

3.4 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en geen aanplant voor cultuuroeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN), en bijzonder provinciale beschermingszones (Groenblauwe mantel). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord- Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d. 22-11-2021

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 18-11 -2021 tussen 13.00 en 14.00 uur en uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de graden 12 graden C, een lichte wind, half bewolkt en droog. Een weertype dat als zacht en licht wisselvallig herfstweer getypeerd kan worden.

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Opmerking

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4.2 Gebiedsbescherming

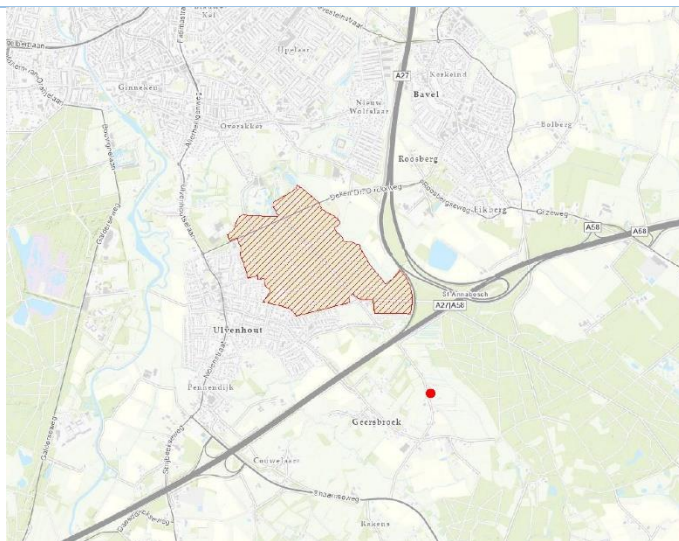
4.2.1 Natura 2000

Ligging

Het dichtst nabije Natura 2000-gebied is het Ulvenhoutse Bos, hemelsbreed gelegen op slechts 1 km noordelijke van het plangebied. De overige Natura 2000 gebieden liggen op aanzienlijke grotere afstanden, waarvan op een afstand van 14 km hemelsbreed zuidoostelijk Regte Heide & Riels Laag het meest nabij is gelegen. Het Ulvenhoutse Bos is een Natura 2000-gebied van een relatief gering oppervlak dat bestaat uit een combinatie van vochtige en droge bossen. De vochtige beek begeleidende bossen en de iets drogere eiken-haagbeukenbossen kennen een bijzondere bosflora als gevolg van uittreding van kwalitatief hoogwaardig kwelwater.

Fig.3 Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van het Natura 2000 gebied Ulvenhoutse Bos (rood gearceerd).

Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant

Toelichting wettelijk kader

De Wet natuurbescherming onderscheid naast een directe aantasting, de interne werking, ook een indirecte aantasting door factoren, die op afstand van invloed zijn, de zgn. externe werking.

Effecten-beoordeling

Oppervlak

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen deel uit van Natura 2000-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan beschermd natuurgebied is daarom geen sprake.

Externe werking op korte afstand

Alle Natura 2000 gebieden liggen op voldoende ruime afstand om geen negatieve invloeden verwacht worden van factoren met een externe werking die met een korte reikwijdte op afstand werken, als bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting.

Stikstof

De factor stikstofuitstoot is in dit geval de enige mogelijke factor die een externe werking op grotere afstand kan genereren. Bij ingang van de nieuwe Stikstofwet per 1 juli 2021 geldt wettelijk bij projecten en werken alleen de uitstoot die in de gebruiksfase structureel plaats vindt en niet de uitstoot die van tijdelijk aard is voor de uitvoering van een project of het werk. In dit geval als gevolg

van de verbouwings- en sloopwerkzaamheden. Na de uitvoerende fase kan verwacht worden dat de nieuwbouw en de verkeersbewegingen die deze genereren een nieuwe en meer structurele bron van stikstofuitstoot is. Gelet op de aard en de kleine schaal van de projectontwikkeling en afstanden tot Natura 2000-gebieden ligt, zowel in de uitvoerende fase als gebruiksfase, een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied die tot kwaliteitsverlies of overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen niet voor de hand.

Conclusie

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen worden op basis van wat betreft omvang en aard van de projectontwikkeling en de door de Rijksoverheid gestelde normen wat betreft depositiewaarden, niet verwacht. Gelet op ligging in de nabijheid van het Natura 2000-gebied het Ulvenhoutse Bos kan verwacht worden dat ter onderbouwing van deze conclusie een Aeriusberekening geëist wordt om aan te tonen dat een toetsing aan de Natura 2000-wetgeving niet noodzakelijk is.

4.2.2 Provinciale beschermingszones.

Fig.4 Ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van NNN-gebied (oranje en groene kleuren). Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant

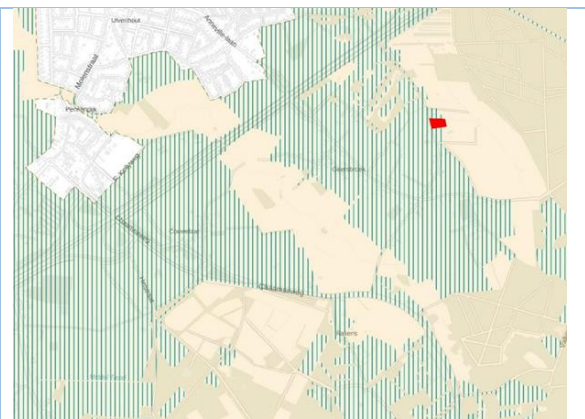

Fig.5 Ligging van het plangebied (rood vlakje) ten opzichte van de groenblauwe mantel (blauw gearceerd) en Attentiezone waterhuishouding (licht bruin). Bron: Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Ligging

NNN-gebied

Het plangebied grenst aan de oostkant vrijwel aan NNB-gebied, dat ter hoogte van het plangebied door het Natuurbeheerplan Noord-Brabant nog aangeduid wordt als “om te vormen landbouwgrond”. Momenteel bestaat dit NNB-gebied uit door schapen begrast grasland waarop natuurontwikkeling plaats vindt. Het perceel maakt deel van een uitgestrektere zone van NNB-gebied dat grotendeels bestaat uit de beekdalgraslanden aan de westoever van de beek de Bavelse Leij. De beek stroomt die op een afstand van 0,27 km oostelijk van het plangebied. Het dominerende beheertype van deze graslanden is N12.02 Fauna- en kruidenrijk grasland. Aan de stroom van de beek is het beheertype van N03.01 Beek en Bron toegekend en aan de begeleidende graslanden aan de oostoever van de beek het beheertype N10.01 van Nat schraalland. Verder oostelijk, op de aangrenzende hogere gronden van het beekdal, bestaat het NNN-gebied uit droog bos (St. Annabos) van het beheertype N16.03 van Droog bos met productie. Natura 2000-gebied met een ander type bos ligt op korte afstand noordoostelijk aan de westkant van de Geersbroekseweg. Dit bos is van het beheertype N17.03 Park- en stinzenbos en deel van het landgoedpark Anneville.

Overige provinciale beschermingszones

De Interim omgevingsverordening NB 2021 duidt het plangebied aan als gelegen binnen de landschappelijke structuur van de ‘Groenblauwe mantel’ en de “Attentiezone waterhuishouding”.

Beleidskader

Interim omgevingsverordening NB §3.2.3 artikel 3.15 en 3.16

NNN-gebied

De Interim omgevingsverordening NB stelt in §3.23 artikel 3.16 lid 1 en 3, dat als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

Interim omgevingsverordening NB §3.23 artikelen 3.26 en 3.27

Waterhuishouding

In §3.23 artikel 3.26 en 3.27 van de Interim omgevingsverordening NB worden regels gesteld ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied met betrekking tot grondwerkzaamheden, aanleggen van drainagesystemen en oppervlakte verharding voor projecten gelegen binnen de daarvoor aangewezen attentiezones.

Interim omgevingsverordening NB §3.2.4 art.3.3.2

Blauwgroene mantel

Paragraaf 3.2.4 art.3.32 lid 1 en 2 van de Interim omgevingsverordening NB stelt regels binnen de Groenblauwe mantel voor versterking en bescherming van samenhangende ecologische, hydrologische en landschappelijke waarden.

Effectenbeoordeling

NNN-gebied

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen onderdeel uit van de NNN/EHS -gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan NNN-gebied is daarom geen sprake. Het plangebied grenst aan NNB-gebied dat uit beekdalgraslanden bestaat, waardoor een directe verstoring van NNB-gebied ten gevolge van factoren als geluids- en lichtbelasting mogelijk is, zowel in de uitvoerende fase als in de gebruiksfase. Echter het ligt niet voor de hand dat deze verstoringen van een dusdanige aard is dat deze negatieve effecten sorteert die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten. Wel dienen maatregelen genomen worden om de lichtbelasting op NNB zowel in de uitvoerende fase als gebruiksfase te beperken. In de uitvoerende fase dient geen bouwverlichting op NNB-gebied gericht te worden en de geluids- en lichthinder in de avond- en nachtelijke uren dient beperkt te worden. Voor de gebruiksfase dient een lichtplan gerealiseerd te worden die de uitstraling naar NNB-gebied minimaliseert.

Overige provinciale beschermingszones

Attentiezone waterhuishouding

Het plangebied ligt binnen de Attentiezone waterhuishouding en buiten de zone voor Behoud en herstel van watersystemen waardoor en overtredingen van de artikelen 3.26 mogelijk zijn en overtredingen van artikel 3.27 uitgesloten kunnen worden.

Artikel 3.26 lid 2 stelt regels ten aanzien van:

-het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 60 centimeter beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist op grond van de Ontgrondingenwet;

- de aanleg van drainage ongeacht de diepte, tenzij het gaat om vervanging van een bestaande drainage;
- het verlagen van de grondwaterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
- het beperken van het buiten een agrarisch bouwperceel aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten.

De voorgenomen ontwikkeling die aanpassing van bestaande bebouwing betreft, is van dusdanig aard en omvang dat overtreding van de regelgeving ten aanzien van hierboven genoemde zaken uitgesloten kan worden.

Groenblauwe mantel

De schuur waaraan de ingreep plaats vindt valt nog net binnen de landschappelijke provinciale beschermingszone van Groenblauwe mantel. Overtredingen van §3.2.4 art.3.3.2 van de Interim omgevingsverordening NB zijn daarom mogelijk.

Artikel 3.23 lid 1 van de Interim omgevingsverordening NB stelt dat een bestemmingsplan gelegen binnen de Groenblauwe mantel:

- a. strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken;
- b. stelt regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied;
- c. borgt dat een ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

De ontwikkeling is niet van dien aard dat deze een overtreding kan betekenen van de regelgeving ter bescherming van de ecologische, hydrologische en landschappelijke waarden. Een kleinschalige nieuwe woonfunctie is passend binnen de bestemming van de Groenblauwe mantel. De Vlaamse schuur wordt dusdanig herbouwd dat deze passend blijft binnen het landschap en het monumentale karakter behouden blijft. Het omgevend groen blijft geheel intact. De ontwikkeling is niet van dien aard dat deze van invloed kan zijn op de waterhuishouding en de daarmee samenhangende hydrologische waarden. Het achterliggend grasland biedt mogelijkheden om de ecologische kwaliteiten te versterken door de aanleg van kleinschalige landschapselementen. Een aangepast lichtplan om in de gebruiksfase de effecten op foeragerende nachtdieren te minimaliseren dient ter bescherming van de ecologische waarden als randvoorwaarde gesteld te worden.

Conclusie

Indien een aantal randvoorwaarden in acht worden genomen ter beperking van de lichtbelasting zowel tijdens de bouwfase als uitvoerende fase, worden geen overtredingen verwacht met betrekking tot §3.2.3 artikel 3.15 en 3.16 (NNB-gebied), NB §3.23 artikel 3.26 (Attentiezone waterhuishouding) en §3.2.4 art.3.32 lid 1 en 2 van de Interim omgevingsverordening NB.

4.3 Soortenbescherming

4.3.1 Vaatplanten

Bescherming en voorkomen

Habitatrichtlijn §3.2

Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. Voor bijlage 4-soorten geldt de strikte bescherming ook buiten hun prioritair aangewezen habitatgebieden. Genoemde soorten zijn te strikt gebonden aan een hoogwaardig natuurlijk milieu van water, moerassen en vochtige heide en blauwgraslanden om buiten natuurlijk gebied te verwachten.

Nationale bescherming §3.3

Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. Een aantal zeer zeldzame soorten uit onderhavige beschermingscategorie groeit op stenige standplaatsen en kan op oude muren aangetroffen worden. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.

Bronnenonderzoek en veldwaarnemingen

Binnen de 1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens geen beschermde vaatplantensoorten. Binnen 1 tot 5 km-straal worden het gras dreps en de Karthuizer anjer vermeld.

Tijdens het veldbezoek werden langs terreinranden en andere marginale plekken algemene onkruiden waargenomen die men verwachten kan. De meest opvallende waarnemingen waren enkele exemplaren van brede wespenorchis langs de noordelijke kopgevel van de schuur. De brede wespenorchis is de meest algemene orchideesoort in Nederland en niet meer beschermd bij ingang van de Wet natuurbescherming in 2017.

Effectenbeoordeling

Er vinden geen substantiële ingrepen plaats in het groen rond de te verbouwen schuur. Beschermde vaatplanten kunnen alleen schade ondervinden indien deze dusdanig dicht langs de gevels groeien dat deze vertrapt kunnen worden tijdens de uitvoerende werkzaamheden.

De begroeiing binnen het plangebied en rond de schuur is van een te algemeen en te gecultiveerd soort om bijzondere botanische waarden te verwachten. De brede wespenorchis, waarvan de bescherming bij ingang van de Wet natuurbescherming is opgeheven, is een soort die bij uitstek groeit op gecultiveerde standplaatsen en o.a. in de bebouwde kom algemeen voorkomt in aangeplant bosplantsoen. De natuurlijke standplaats van het beschermde gras dreps dat binnen de 1-5 km door de NDFF-gegevens vermeld wordt, betreffen winter- en zomergraanakkers die nog op de traditionele extensieve wijze beheerd worden. Dit type akkerbouw is vrijwel uit het landschap verdwenen en dit zeldzame akkeronkruid vindt hooguit nog stabiele natuurlijke standplaatsen als relictvegetatie in akkerreservaten. De eveneens binnen de 1-5 km-straal vermeldde Karthuizer anjer is binnen de deze omgeving vrijwel zeker afkomstig uit zaadmengsels. De soort is bijzonder populair voor gebruik in zaadmengsels om bermen en akkerranden mee op te fleuren.

Natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten en van andere soorten die enige botanische waarden vertegenwoordigen, kunnen geheel uitgesloten worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen.

Conclusie

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen uitgesloten worden.

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Voorkomen en bescherming

Habitatrichtlijn §3.2

Onder de Europese bescherming van de Habitatrichtlijn vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld.

Nationaal bescherming zonder vrijstelling §3.3

Voor soorten die onder de nationale bescherming vallen gelden ruimere mogelijkheden voor ontheffing en vrijstelling dan voorgaande categorie van strikt beschermde soorten. Een verbod tot verstoring, zoals dit vastgelegd is in art.3.5 lid 4 voor zoogdiersoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn is voor deze beschermingsgroep niet van toepassing. Dit impliceert daar de verblijfplekken alleen beschermd zijn tegen een directe fysieke aantasting en voor het functioneel leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, geen strikte bescherming geldt. Voor een aantal zeer algemene soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling en is alleen de zorgplicht van toepassing. Deze vrijstelling geldt o.a. kleine zoogdieren als bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel en grotere dieren als ree, vos, haas en konijn. Een bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt alleen de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland en sinds 2019 ook de provincie Overijssel en Drenthe. Deze soorten komen vrij algemeen voor en zijn moeilijk vast te stellen. Voor alle soorten uit deze middelzware beschermingsregiem, al of niet vrijgesteld, geldt de zorgplicht. Dit impliceert dat onnodig doden of schade te berokkenen niet is toegestaan.

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens vermelden binnen de 0-1 km-straal buiten vleermuizen geen Habitatrichtlijnsoorten. Binnen de 1-5 km-straal wordt alleen de bever vermeld. Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal boommarter, steenmarter, bunzing, wezel en eekhoorn vermeld. Binnen de 1-5 km-straal worden damhert en wild zwijn vermeldt. De das wordt pas binnen de 5-10 km-straal vermeld.

Waarnemingen

Er werden tijdens het veldbezoek geen waarnemingen van zoogdieren gedaan.

Effectenbeoordeling

Habitatrichtlijn §3.2

Uitgezonderd van vleermuizen ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van soorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten. De enige soort die binnen de ruimere omgeving voorkomt en op relatief korte afstand van het plangebied geschikt habitatgebied kan vinden, is de bever. Echter deze soort is te specifiek gebonden aan de directe nabijheid van stromend water van beken en rivieren met begeleidende moeras- en oobossen om deze binnen of in de onmiddellijke nabijheid van het plangebied te verwachten. Het plangebied valt geheel buiten het leefgebied van deze soort.

Andere soorten §3.3

Op basis van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapkenmerken kunnen met enige kans binnen de omgeving van het plangebied eekhoorn, boommarter, steenmarter en kleine marterachtigen als bunzing en wezel verwacht worden uit de middelzware beschermingscategorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt. De voorkeurs habitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn. Echter de houtbegroeiingen, en daarmee de habitat van de eekhoorn binnen het plangebied, blijven intact waardoor de ingrepen niet van invloed zijn op de verblijfsmogelijkheden voor eekhoorns. Hetzelfde geldt voor de zeldzame boommarter, hoewel deze een ouder type bos zal zoeken dan nabij het plangebied aanwezig is. De soort verblijft in holle bomen, maar kan bij uitzondering uitwijken naar bebouwing. Meer relevant in het kader van de voorgenomen ingrepen zijn soorten die vaak verblijf in bebouwing zoeken. Steenmarter, bunzing en wezel vinden vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. Ook in houtstapels, puinhopen en afvalbergen kunnen verblijfsmogelijkheden bieden. De schuur kon redelijk goed onderzocht worden op verblijfssporen als uitwerpselen, prooiresten, stank en krabsporen; deze werden echter nergens aangetroffen. De steenmarter laat gewoonlijk duidelijke dergelijke sporen na en zou vrijwel zeker opgemerkt zijn door de bewoners. Kleine marterachtigen leiden een meer verborgen leven en zijn daarom moeilijker op te sporen tijdens een éénmalig veldbezoek. Echter ook voor deze soorten kon geconcludeerd kon worden dat de schuur te intensief en te gecontroleerd in gebruik is om marterachtigen ongestoorde schuilgelegenheid te bieden.

Een nationale bescherming met vrijstelling geldt voor een aantal algemene zoogdieren die in de meeste gevallen als uitgesproken cultuurvolger gelden. Uit deze beschermingscategorie kunnen in het bijzonder binnen de bebouwde omgeving in het algemeen een aantal kleine zoogdiersoorten als gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis, en egel verwacht worden. Deze zullen zich voornamelijk op terreindelen waar voldoende schuilgelegenheid is in bebouwing, afvalbergen, houtstapels en resten van de begroeiing. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen bij het aantreffen daarvan. Binnen de schuur kunnen in het bijzonder bosmuis en huisspitsmuis verwacht worden, echter voor deze geldt de zorgplicht niet bij het aantreffen in bebouwing.

Conclusie

Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde landgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van jaarrond beschermde verblijfplekken. Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als huisspitsmuis, egel, veldmuis, rosse woelmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden.

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bescherming en voorkomen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort".

Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van

de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen. Dit gehele systeem van verbindingsroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Bronnenonderzoek en geschiktheid

De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal geen vleermuizen, wat in dit geval meer wijst op afwezigheid van recent vleermuizenonderzoek dan op afwezigheid van vleermuizen. Binnen de 1-5 km-straal worden gewone/ grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis en als zeldzamere soort de baardvleermuis vermeld. Gelet op het brede landschapsgebruik van vleermuizen zijn deze gegevens ook relevant voor de omgeving van het plangebied.

Het plangebied ligt binnen een omgeving die een grote geschiktheid toont als habitatgebied van meerdere soorten vleermuizen. Naast soorten van het open landschap kunnen ook soorten van het besloten landschap (gewone en grijze grootoorvleermuis) verwacht worden. Zeker kan de gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis verwacht worden. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt en vrijwel zeker ook binnen het plangebied zal foerageren. De meeste waarnemingen hebben betrekking op deze soort. De rosse vleermuis is een specifiek bewoner van holten in bomen en daardoor voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. De laatvlieger is binnen en nabij de bebouwde omgeving ook een algemene soort, maar minder talrijk dan de gewone dwergvleermuis en foerageert vaak boven meer open terrein. Evenals de gewone dwergvleermuis verblijft deze uitsluitend in bebouwing. De omgeving toont ook een grote geschiktheid om de gewone grootoorvleermuis te verwachten; een uitgesproken soort van het besloten landschap. Deze kan zowel in bomen als in bebouwing (vooral zolders) verblijven. De beken binnen de omgeving zijn belang als foerageergebied van de watervleermuis en trekroutes van de ruige dwergvleermuis.

Waarneming

Het onderzoek vond plaats op een tijd van de dag en een tijd van het jaar waarop vleermuizen niet actief zijn. Tijdens het veldbezoek kon daarom alleen onderzoek gedaan naar verblijvende vleermuizen, verblijfssporen, verblijfsmogelijkheden en naar de algehele gebiedsgeschiktheid voor vleermuizen. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch verblijfssporen.

Toelichting

Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschoot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn

Effectenbeoordeling

Verblijfplekken

De schuur is onderzocht op verblijfsmogelijkheden en daarvoor als gevolg van huidig gebruik, inrichting en constructie als weinig geschikt beoordeeld. Onder de dakbekleding van bitumen golfplaten en platte dakpannen ontbreekt dakbeschot of andere bekleding die nodig is om beschutte verblijfsmogelijkheden te bieden. Alle gevels zijn enkelwandig en er ontbreekt gevelbekleding waarachter of waartussen geschikte verblijfsmogelijkheden kan worden gevonden. Zover gevelbekleding aanwezig is betreft dit dun materiaal van bitumen dat voor vleermuizen onvoldoende bufferend vermogen tegen temperatuurextremen biedt. Inpandig is er veel lichtinval en tocht door de losliggende dakpannen. Donkere hoekjes zijn alleen op de vliering te vinden. Deze is intensief onderzocht op verblijfsporen, maar deze werden niet aangetroffen. De draagconstructie van houten balken biedt op veel plekken kieren en spleten die echter te ondiep zijn om vleermuizen voldoende beschutting te bieden. In het algemeen is de grote binnenruimte te intensief en te gecontroleerd in gebruik om vleermuizen ongestoord verblijf te bieden. De kleine donkere afgesloten werkruimte onder de vliering aan de zuidgevel van de schuur is geheel ontoegankelijk voor vleermuizen en door zijn inrichting en gebruik ook ongeschikt. Ook rond de schuur ontbreken geschikte verblijfsmogelijkheden in bomen e.d. Het woonhuis is dusdanig aan de buitenkant afgewerkt en onderhouden dat verblijfplekken onwaarschijnlijk zijn.

Leefgebied

Het plangebied biedt momenteel geschikt foerageergebied van een gemiddelde betekenis voor vleermuizen. Echter er vinden geen ingrepen plaats op het omringend groen waardoor dit foerageergebied intact blijft. De huidige groene inrichting bevat geen elementen die van belang kunnen zijn als schakel binnen essentiële trek en foerageroute.

Conclusie

Verblijfplekken van vleermuizen binnen het plangebied en invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling worden niet verwacht en daarmee geen negatieve effecten op jaarrond beschermd verblijfsplaatsen van vleermuizen. De ingreep betekent geen aantasting van foerageergebied of elementen die van belang zijn als schakel binnen essentiële trek en foerageroute. Met betrekking tot het leefgebied van vleermuizen gelden ook de adviezen ter beperking van de lichtbelasting (zie hoofdstuk 6.2) op de omgeving.

4.3.4 Vogels

Bescherming en voorkomen

Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de **Vogelrichtlijn**. In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie ook bijlage2.

Bescherming categorieën

Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4 (waarvoor een ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk is).

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw

Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplekken optioneel

Soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Overige soorten: verblijfplekken alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval

Soorten: overige soorten

Categorie 1, 2, 3 en 4

Verblijfplekken in gebouwen

Uit deze zwaarste beschermingscategorie worden vallen een aantal soorten die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Binnen een landelijke omgeving met kleinschalige bebouwing betreffen dit huismus, kerkuil en steenuil. Deze soorten zullen het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de bebouwde linten en langs groenstructuren. Gierzwaluw en slechtvalk zoeken meer verstedelijkt gebied op om te nestelen en kennen en breder landschappelijk gebruik. De gierzwaluw broedt op plekken als onder dakpannen en in holten en nissen in of aan de bebouwing. De slechtvalk broedt uitsluitend in hoge bebouwing of op andere hoge objecten die door mensenhanden gebouwd zijn.

Verblijfplekken voornamelijk in bomen

Onder de zware beschermingscategorie vallen ook een aantal roofvogels die nesten onderhouden in bomen. De nestplekken kunnen holten in bomen betreffen, zelfgemaakte nesten in bomen en grote nesten in bomen van andere vogels. Veel van deze soorten zijn gebonden aan bossen en bosranden of foerageren boven het open veld. Soorten als buizerd, havik, wespendif, boomvalk, sperwer en ransuil vallen binnen deze categorie. Andere soorten anders dan roofvogels uit deze beschermingscategorie zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar wijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.

Categorie 5

De strikte bescherming van nestplekken van alle soorten uit de deze categorie geldt alleen als er zwaarwegende ecologische omstandigheden daartoe aanleiding geven. De jaarronde bescherming geldt alleen als de populatie sterk onder druk staat. Meeste van deze soorten staan ook vermeld op bijlage 2 van de Conventie van Bern waardoor Wnb §3.2 artikel 3.5 van toepassing is, wat in principe betekent dat de nest- en verblijfplekken jaarrond strikt beschermd zijn en verstoring niet toegestaan is. Echter voor de Nederlands situatie is de wetgeving aangepast en is ook voor deze soorten alleen de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1) van toepassing zolang er geen aanleiding is om de strikte bescherming toe te passen.

In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid. De bescherming houdt verband met de schaarste van het type nestgelegenheid. Veel van deze soorten zoeken nestgelegenheid op beschutte plekken in holten, holen en kieren. De nesten van zwarte kraai en ekster zijn beschermd omdat roofvogels uit de zwaardere beschermingscategorieën van deze nesten gebruik kunnen maken. Boerenwaluw en huiswaluw worden vaak als koloniebroeders aangetroffen op boerenerven en onderhouden vaste verblijfplekken waar ze jaarlijks weer naar terugkeren. De meeste soorten uit deze beschermingscategorie onderhouden in principe geen vaste nestplekken, zoals een aantal algemene tuin en stadsvogels, maar keren wel vaak tot dezelfde plek of locatie terug.

Overig soorten

Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens melden uit de strikte beschermingscategorie binnen de 1 km-straal gierzwaluw, steenuil, kerkuil en huismus als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden.

Als soorten uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden worden binnen de 1 km-straal rond het plangebied buizerd, wespandief, boomvalk, havik, sperwer en ransuil vermeld.

Waarnemingen

Waarnemingen tijdens het veldbezoek betroffen een aantal algemene tuinvogels als koolmees, houtduif, merel en roodborst.

Effectenbeoordeling

Jaarrond beschermde verblijfplekken in gebouwen (catg. 1,2,3 en 4)

Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen binnen het plangebied waargenomen. Nadere inspectie van dakranden e.d. heeft geen aanwijzingen voor nestlocaties opgeleverd als uitstekende droge grassprietjes of veertjes en uitwerpselen tegen de muur nabij een nestplek. Zowel inpandig als de omgeving rond de schuur is ook gecontroleerd op verblijfssporen van uilen. Deze werden nergens geconstateerd. Er werden geen aanwijzingen als ruiveren, uilenballen en mestsporen die erop wijzen dat uilen buiten de bebouwing op het erf foerageren of uitkijk- en rustplekken onderhouden. Het gebouw is niet van het type om verblijfplekken van de gierzwaluw te verwachten. Het plangebied rond de schuur biedt momenteel wel een geschikte inrichting om deel uit te maken van het leefgebied van de steenuil en kerkuil. Echter aan dit leefgebied vinden geen ingrepen plaats. Wel dient om verstoring van nachtvogels te voorkomen zowel in de uitvoerende fase de lichtbelasting zoveel mogelijk beperkt te worden (zie hoofdstuk 6.2).

Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (catg. 1,2,3 en 4)

De bewoonde omgeving met weinig oude bomen waarbinnen het plangebied is gesitueerd ligt buiten het habitatgebied van de meeste roofvogels die in de omgeving verwacht kunnen worden of maakt daar op een marginale wijze deel van uit. Alleen de sperwer jaagt in de bewoonde omgeving en kan daar in dicht struikgewas nestelen. Op basis van het veldbezoek kunnen jaarrond beschermde nesten van vogels uit deze beschermingscategorie in bomen of struikgewas binnen het plangebied en de invloedsfeer van de ingreep uitgesloten worden.

Jaarronde bescherming van de verblijf optioneel catg.5

Waarnemingen uit deze categorie betroffen algemene tuinvogels als koolmees en pimpelmees. Er werden geen nesten of recente broedgevallen van soorten uit deze categorie aangetroffen in en buiten de bebouwing. Bijzondere verblijfsmogelijkheden van soorten uit deze beschermingscategorie ontbreken binnen het plangebied; alsnog geldt dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen indien deze voorafgaande of tijdens de werkzaamheden aangetroffen worden. Evenals bij de volgende groep, het verbod tot opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) niet meer van toepassing bij de ingang van de Wet natuurbescherming in 2017.

Overige vogels

Voor algemene tuinvogels is nestgelegenheid aanwezig binnen het omringend groen. Merel en lijster kunnen ook in of aan bebouwing broeden.

Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen indien binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden een broedgeval wordt geconstateerd.

Conclusie

Binnen de invloedsfeer het plangebied worden op basis van het veldbezoek geen nesten en geschikte verblijfsmogelijkheden voor vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen

nestelen vastgesteld en deze worden ook niet verwacht. Niet uitgesloten kan worden dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van steenuil en kerkuil en dient daarom met het oog op foeragerende nachtvogels de lichtbelasting in de gebruiksfase beperkt te worden.

Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient het broedseizoen in acht worden genomen indien tijdens of voorafgaande aan de uitvoerende werkzaamheden een broedgeval aangetroffen wordt.

4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Bescherming en voorkomen

Reptielen

Onder de strikte bescherming van de Habitatrichtlijn (Wnb §3.2) vallen en beperkt aantal reptielsoorten waarvan binnen de provincie Noord-Brabant alleen de zeldzame gladde slang met een viertal kernpopulaties, binnen geheel natuurlijke populaties voorkomt. De bekende waarnemingslocaties liggen deels verspreid in het oosten en deels in het westen van de provincie. De enige reptielen die in Brabant met een meer regelmatige frequentie voorkomen vallen onder het middelzware beschermingsregime van ‘andere soorten’ (Wnb §3.3) waarvoor de provincie Noord-Brabant geen vrijstelling verleent. Dit betreffen de algemene levendbarende hagedis en in Brabant relatief zeldzame hazelworm. Beide soorten zijn tamelijk strikt gebonden aan bos, heide en heideachtig terrein.

Amfibieën

Voor de meeste middels de Habitatrichtlijn (Wnb §3.2) strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Theoretisch gezien geldt de binding aan natuurgebied minder voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een meer mobiele soort van minder stabiele watermilieus die landelijk op veel plekken in agrarisch gebied en tot binnen stedelijk gebied voorkomt. Binnen Brabant is de soort betrekkelijk zeldzaam en wordt de buiten de optimale biotoop van heide en stuifzanden veel minder vaak aangetroffen dan elders in het land. De soort is in het algemeen een kolonisor op allerlei braakliggend terrein en plant zich daar veelal voort in ondiepe tijdelijke plassen.

De enige nationaal (Wnb §3.3) beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt en die binnen de provincie Noord-Brabant vrij algemeen voorkomen zijn de vinpootsalamander en alpenwatersalamander. De vinpootsalamander is te specifiek gebonden aan heidevennen om buiten natuurgebied te verwachten. De alpenwatersalamander is minder kieskeurig en is in de eerste instantie een soort van bosvijvers.

Voor een vijftal middels Wnb §3.3 beschermde amfibiesoorten die landelijk algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Dit betreft de zeer algemeen voorkomende kikkers de bruine kikker, (groene)bastaardkikker, (groene) meerkikker en gewone pad en als enige salamandersoort de kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht.

Vissen Wnb §3.2 en §3.3

Onder de habitatrichtlijn vallen een aantal zoutwatervissen die vanzelfsprekend voor het plangebied uitgesloten kunnen worden. Onder de nationale bescherming (Wnb §3.3) vallen een aantal vissen die aan een hoogwaardig beekmilieu gebonden zijn als beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal en beekdonderpad. De elrits en gestippelde alver zijn zeldzame vissoorten die alleen nog in enkele beken in Zuid-Limburg voorkomen. De grote modderkruiper is een soort van sloten en waters met een modderbodem en komt vooral voor binnen laagveengebieden en het rivierengebied voor. De Brabantse verspreiding ligt vooral in de invloedssfeer van de grote rivieren.

Bronnenonderzoek en waarneming

Bronnenonderzoek

De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal de levendbarende hagedis als enig reptielsoort en 2 amfibiesoorten. Beide amfibiesoorten, boomkikker en poelkikker, zijn strikt beschermd middels de habitatrichtlijn. Binnen de 1-5 km straal worden alpenwatersalamander, heikikker en kamsalamander als amfibiesoorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermeld. Een veel geraadpleegde Internetsite meldt voor 2021 de waarneming van de levendbarende hagedis en hazelworm in het Sint Annabos op relatief korte afstand van het plangebied.

Waarnemingen

Tijdens het veldbezoek, dat in een tijd van het jaar plaats vond die niet optimaal is voor waarneming van amfibieën en reptielen, werden geen waarneming uit deze soortgroepen gedaan.

Effectenbeoordeling

Landschappelijk gezien is het plangebied binnen de bebouwde lint van de Geersbroekseweg buiten de nabije habitatgebieden van beschermde amfibieën en reptielen gelegen. Deze bevinden zich in het directe stroomgebied van de Bavelse leij en nabije bosgebieden (Sint Annabos en Ulvenhoutse Bos). In meer directe zin is het plangebied door zijn inrichting en begroeiingstructuren weinig geschikt om deel uit te maken van het habitatgebied van reptielen en strikt beschermde amfibieën die op relatief korte afstand van het plangebied binnen natuurlijk gebied van heide, bos en beekdalen voorkomen. Voor de groep van amfibieën, met name voor de alpenwatersalamander, ligt het plangebied te ver buiten het bereik van geschikte stabiele voortplantingswaters om deze redelijkerwijs te verwachten. De boomkikker is gebonden aan structuurrijke begroeiingstructuren nabij visvrije kleine waters die specifieke eisen stellen wat betreft beschaduwing. Hazelworm en levendbarende hagedis zijn te specifiek gebonden aan heide, heideachtig of bebost terrein om binnen het of nabij plangebied te verwachten. Het tussenliggend beekdal vormt voor deze soorten een barrière met de bekende habitatgebieden op de hoger gelegen bos- en heidegronden om de omgeving van het plangebied te bereiken. Door afwezigheid van een watermilieu is het plangebied voor de groep van vissen geheel niet relevant.

Op basis van zijn inrichting en begroeiingstructuren toont het plangebied alleen een landhabitat voor en aantal zeer algemene amfibiesoorten als bruine kikker, (groene)bastardkikker en gewone pad waarvoor een vrijstelling geldt. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen.

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt en negatieve effecten op hun leefgebied als gevolg van de voorgenomen ingrepen kunnen op basis van ligging en inrichting van het plangebied geheel uitgesloten worden. Voor eventueel aan te treffen algemene amfibiesoorten waarvoor een vrijstelling geldt dient de zorgplicht in acht worden genomen.

4.3.6 Ongewervelden

Bescherming en voorkomen

Habitatrichtlijn §3.2

Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn vallen 7 soorten dagvlinders, 1 soort nachtvlinder, 8 soorten libellen, 2 soorten weekdieren en 5 keversoorten. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Voor de provincie Noord-Brabant zijn de drie witsnuitlibellen, sierlijke, oostelijke en gevlekte

witsnuitlibel, van bijzondere belang. Witsnuitlibellen zijn specifiek gebonden zijn aan het zwak gebufferd watermilieu van vennen en andere kleine waters.

De enige beschermde nachtvlinder, de teunisbloempijlstaart, is een warmte minnende soort nachtvlinder die voor zijn voedsel en voortplanting in de Nederland een afhankelijkheid toont aan ruderaal- en pioniersvegetaties. Van de twee weekdieren is de Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming.

Nationale bescherming §3.1

Onder de nationale bescherming zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten, één keversoort (het vliegend hert) en de enige inlandse rivierkreeft, de Europese rivierkreeft.

De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia.

Bronnenonderzoek en waarnemingen

Bronnenonderzoek

Binnen de 0-1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens alleen de bosbeekjuffer uit deze beschermingscategorie. Binnen de 1-5 km-straal worden de libelsoorten beekrombout en gevlekte witsnuitlibel vermeld; als dagvlindersoorten grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder en als nachtvlinder de teunisbloempijlstaart.

Waarnemingen

Tijdens het veldbezoek werden geen soorten uit deze beschermingscategorie waargenomen.

Effectenbeoordeling

De meeste beschermde soorten uit deze categorie zijn dusdanig zeldzaam en/ of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachting kans om deze soorten anders dan incidenteel binnen bewoonde omgeving waarbinnen het plangebied ligt, aan te treffen bijzonder klein is. Een uitzondering geldt voor de nachtvlinder en Habitatrichtlijnsoort de teunisbloempijlstaart. Deze wordt ook aangetrokken door tamelijk triviale vegetatietypen waarbinnen zijn voedselplanten, die veelal soorten uit de teunisbloemfamilie betreffen, voorkomen. Vooral in het oosten van Brabant nemen de waarnemingen van deze voorheen zeer zeldzame soort sterk toe. Binnen het plangebied ontbreken begroeiingen die voor die soort van bijzonder belang kunnen zijn.

De bosbeekjuffer en beekrombout zijn gebonden aan de directe nabijheid van stromend water; verwacht kan dan ook worden dat deze soorten langs de beek de Bavelse Leij worden waargenomen. De gevlekte witsnuitlibel is in de eerste instantie gebonden aan zwakgebufferde heidevennen, maar zwervende exemplaren kunnen ook langs beken en grotere waters aangetroffen worden. De grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder zijn gebonden hoogwaardige bosmilieu van beekdalen. Een bostype dat binnen de omgeving op verschillende plekken voorkomt. De grote vos is en trekvlinder waarvan in Nederland geen voortplantingsplekken bekend zijn.

Conclusie

Het plangebied bevat geen elementen dat van bijzonder belang kunnen zijn voor deze beschermingscategorie van ongewervelden en ligt te ver buiten het habitatgebied van de meeste soorten om daar deel van kunnen te zijn. Hooguit kunnen op meer regelmatige basis en aantal zeer algemene (onbeschermde) dagvlinder- en libelsoorten verwacht die in tuinen foerageren en beschutting zoeken. Aantreffen van beschermde soorten uit de categorie van ongewervelde zal

hooguit van incidentele aard en zullen in de eerste instantie soorten betreffen die vanuit het nabijgelegen beekdalen uitzwerven richting het plangebied.

4.3.6 Bescherming houtopstanden

Bescherming en regelgeving

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom waardoor de gemeentelijke APV niet van toepassing is en de Wnb-houtopstanden geldt.

Effectenbeoordeling en conclusie

In het kader van de ontwikkeling is geen voornemen tot kap van bomen en houtopstanden. Indien daartoe alsnog besloten wordt dient een check bij de gemeente Alphen-Chaam gedaan worden of de kap vergunningsplichtig is.

5 CONCLUSIE

5.1. Toetsing Wet natuurbescherming en provinciale regelgeving

Gebiedsbescherming	
Natura 2000-gebied Wnb §2	
<i>Effecten-beoordeling</i>	Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde depositie drempelwaarden betekenen worden op basis van aard en omvang van de projectontwikkeling niet verwacht.
<i>wetgeving</i>	Wnb hoofdstuk 2 §2.1 t/m §2.5.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtreding van de verbodsbepalingen van de Natura 2000 -wetgeving, zoals die vastgelegd zijn hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming, zijn niet aan de orde. Mogelijk eist het bevoegd gezag een Aeriusberekening om te onderbouwen dat vervolgonderzoek niet noodzakelijk is.
Natuur Netwerk Nederland I.o.v. NB §3.2.3	
<i>Effecten-beoordeling</i>	Het plangebied grenst aan NNB-gebied en ligt binnen de Attentiezone waterhuishouding. De voorgenomen ontwikkeling wordt als niet van dien aard beoordeeld dat deze wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten of van negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied is. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt niet noodzakelijk geacht.
<i>wetgeving</i>	Interim omgevingsverordening NB §3.2.3 artikel 3.15, 3.26 en 3.27
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtreding van de regelgeving ter bescherming van gebieden die onder het Natuur Netwerk Nederland (NNN) vallen, zoals vastgelegd in artikel 3.15 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, worden niet verwacht. Noch overschrijding van de regelgeving met betrekking tot de speciale zones ter bescherming de waterhuishouding binnen NNB-gebied (artikel 3.26 en 3.27). Wel dienen een aantal randvoorwaarden in acht worden genomen met betrekking tot voorkoming aan een overmaat aan lichtbelasting op NNN-gebied.
Groenblauwe mantel lov NB §3.2.4	
<i>Effecten-beoordeling</i>	Door de ligging van het plangebied binnen de landschappelijke provinciale beschermingszone van Groenblauwe mantel kunnen overtredingen van §3.2.4 art.3.3.2 van de Interim omgevingsverordening NB niet uitgesloten worden. De projectontwikkeling voldoet aan de gestelde randvoorwaarden. Wel dienen een aantal randvoorwaarden in acht worden genomen met betrekking tot voorkoming aan een overmaat aan lichtbelasting.
<i>wetgeving</i>	Interim omgevingsverordening NB §3.2.4 artikel 3.32
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overschrijding van de regelgeving met betrekking tot de Groenblauwe mantel (§3.2.4 art.3.32) wordt niet verwacht. Wel dienen een aantal randvoorwaarden in acht worden genomen met betrekking tot voorkoming aan een overmaat aan lichtbelasting.

Soortenbescherming	
Soortgroep van vaatplanten Wnb §3.2 en §3.3	
<i>Effecten-beoordeling</i>	Het plangebied toont een inrichting die ongeschikt is om beschermde plantensoorten te verwachten. Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen geheel uitgesloten worden.
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.2 art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. Wnb §3.3 art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtredingen met betrekking op beschermde plantensoorten en hun groeiplekken kunnen ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen uitgesloten worden.
Soortgroep van soorten die beschermd zijn middels de Vogelrichtlijn Wnb §3.1 art.3.1 lid 2 en 5	
<i>effecten-beoordeling</i>	Negatieve effecten op broedvogels waarvan de nestelplekken niet jaarrond beschermd zijn worden niet direct verwacht. Indien onverwachts toch een broedgeval bij aanvang van de werkzaamheden of tijdens de uitvoering daarvan wordt vastgesteld, dient het broedseizoen in acht wordt genomen (zie hoofdstuk 6).
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 en 5 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Als het broedseizoen voldoende in acht genomen wordt kan een overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2 uitgesloten worden.
Soortgroep van soorten die beschermd zijn middels de Vogelrichtlijn Wnb §3.1 art.3.1 lid 2 en 4	
<i>effecten-beoordeling</i>	Binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan worden op basis van het veldbezoek geen negatieve effecten verwacht op jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen en leefgebied van vogels die wettelijk als strikt beschermd worden aangemerkt.
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 en 4 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (lid2). Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren (lid4).
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtreding van Wnb art 3.1 lid 2 en lid 4 met betrekking tot de jaarrond beschermde nesten, verblijfplekken en het functioneel leefgebied van vogels uit de beschermingscategorieën 1t/m 4 worden niet verwacht.
Soortgroep van beschermde zoogdiersoorten(vleermuizen) Wnb §3.2	
<i>effecten-beoordeling</i>	Verblijfplekken van vleermuizen binnen het plangebied en invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkeling worden niet verwacht en daarmee geen negatieve

	effecten op jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Op basis van inrichting wordt het plangebied momenteel van een gemiddelde betekenis geacht als foerageergebied van vleermuizen.
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te verstoren, beschadigen of te vernielen.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen overtreding verwacht van Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4 met betrekking tot vleermuizen.
Soortgroep van beschermde zoogdieren (grondgebonden) Wnb §3.2	
<i>effecten-beoordeling</i>	Op basis van inrichting en ligging ten opzichte van de bekende habitatgebieden kunnen negatieve effecten die tot verstoring, beschadiging of vernietiging van verblijfplekken van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten tot gevolg hebben, uitgesloten worden; noch kan er sprake zijn van aantasting van beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van verblijfplekken.
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te verstoren, beschadigen of te vernielen.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtredingen van Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4 met betrekking verblijfplekken en leefgebied van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aan de orde.
Soortgroep van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten Wnb §3.3	
<i>effecten-beoordeling</i>	Negatieve effecten op verblijfplekken van grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor het middelzware beschermingsregiem ('andere soorten') zonder vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht. Om een overtreding te voorkomen dient bij het aantreffen van soorten waarvoor een vrijstelling geldt de zorgplicht in acht worden genomen (zie bijlage 5 en hoofdstuk 6).
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Wnb § 1.3 art 1.11 Zorgplicht
<i>mogelijke overtredingen</i>	Op basis van het veldbezoek en inrichting van het plangebied kan een overtreding Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b uitgesloten worden Indien de zorgplicht in acht wordt genomen voor soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt geen overtreding verwacht van Wnb § 1.3 art 1.1.
Soortgroepen van reptielen, amfibieën en vissen Wnb § 3.2	
<i>effecten-beoordeling</i>	Het plangebied toont een inrichting en ligging ten opzichte van de bekende habitatgebieden waardoor negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen herontwikkeling op voortplantingsplekken en functioneel leefgebied van strikt beschermde reptielen, amfibieën en vissen geheel uitgesloten kunnen worden.

<i>wetgeving</i>	Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te verstoren, beschadigen of te vernielen.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtreding van Wnb art 3.5 lid 2 en 4 is voor deze soortengroepen zijn niet aan de orde.
Soortgroepen van reptielen, amfibieën en vissen Wnb § 3.3	
<i>effecten-beoordeling</i>	Het plangebied toont een inrichting waardoor negatieve effecten op de voortplantingsplekken en -biotoop van middelzwaar beschermde reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt geheel uitgesloten kunnen worden. Wel dient bij het aantreffen van een aantal beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt de zorgplicht in acht worden genomen.
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Wnb § 1.3 art 1.11 Zorgplicht
<i>mogelijke overtredingen</i>	Om een overtreding van Wnb § 1.3 art 1.11 te voorkomen dient de zorgplicht in acht genomen te worden bij het aantreffen van algemene amfibiesoorten waarvoor een vrijstelling geldt.
Soortgroepen van ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, slakken en kreeften) Wnb § 3.2 en §3.3	
<i>effecten-beoordeling</i>	Het plangebied vertoont een inrichting die ongeschikt is om beschermde soorten uit deze categorieën te verwachten.
<i>wetgeving</i>	Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 en 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te verstoren, beschadigen of te vernielen. Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
<i>mogelijke overtredingen</i>	Overtredingen met betrekking tot beschermde ongewervelde dier soorten kunnen geheel uitgesloten worden.
Bomenkap Wnb §4	
<i>effecten-beoordeling</i>	In het kader van de ontwikkeling is er geen voornemen bomen of houtopstanden te amoveren die kapvergunning plichtig zijn of beschermd zijn door Wnb §4 art 4.
<i>wet- en regelgeving</i>	Wnb §4 art 4 APV Bomenkap Alphen-Chaam
<i>mogelijke overtredingen</i>	Een overtreding van de regelgeving op dit punt is niet aan de orde.

5.3 Vervolgstappen en samenvatting

Vervolgstappen

Als de voorzorgsmaatregelen met betrekking van tot het broedseizoen en zorgplicht (zie hoofdstuk 6) in acht worden genomen is geen vervolgonderzoek nodig.

Ontheffingsaanvraag

Als de voorzorgsmaatregelen met betrekking tot het broedseizoen (zie hoofdstuk 6) in acht worden genomen is geen ontheffingsaanvraag nodig.

Samenvatting

- Als de voorzorgsmaatregelen die het volgende hoofdstuk (6) vermelden in acht worden genomen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht.
- Overtredingen van de regelgeving van de Interim omgevingsverordening NB met betrekking tot de gebiedsbescherming zijn niet aan de orde.

6 VOORZORGSMATREGELEN, MITIGATIE EN AANBEVELINGEN.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermde en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen

- Gelet op de landschappelijke ligging binnen de provinciale beschermingszone de Groenblauwe mantel, ligging nabij Natuur Netwerk Brabant en ligging binnen het leefgebied van beschermde nachtdieren dienen randvoorwaarden gesteld te worden ter beperking van de lichtbelasting, zowel in binnen de uitvoerende fase als gebruiksfase. Zie hiervoor de adviezen in het volgende hoofdstuk.

6.3 Aanbeveling en advies

- Als aanbeveling geldt om naar een nieuwe groene inrichting te streven die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Dit kan o.a. door te kiezen voor inlandse houtsoorten voor de aanleg van hagen en planten van bomen. De aanplant dient dusdanig te geschieden dat de uitstraling van licht op de omgeving voor de nachtdieren zoveel mogelijk beperkt wordt.
- Als aanbeveling geldt het inbouwen van verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen en huismussen in de nieuwbouw. Hiervoor zijn inbouwkasten in alle maten en van verschillend soorten materialen in de handel.
- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.
- Natuurinclusief bouwen

Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van neststenen of vogelvides voor huismussen en vleermuiskasten in de gevel van de nieuwe woning. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat!

Voor meer informatie: www.bouwnatuurinclusief.nl

7. BRONNEN

Literatuur

- De amfibieën en reptielen van Nederland. Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009
- De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5. Schaminée e.a. 1995
- Nederlandse Ecologische Flora deel 1 t/m 5. Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994
- Veldgids Europese Zoogdieren. P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010.
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Handreiking woningbouw en AERIUS. Uitgave Rijksoverheid
- Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
- Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud 2020-2023. Uitgave BIJ12

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d.22-11-2021

Internetsites

-www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
-www.Verspreidingsatlas.nl
-www.quickscanhulp.nl
-www.ruimtelijkeplannen.nl
-www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	Categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlage 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihals	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grijsvliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buijzerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
--------	---------	--------	-------	-----------	-------	-------

	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvinder	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
--------	---------	-------	-------	-----------	-------	-------

	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	Satyrus ilicis	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrus w-album	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	Natrix	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	Lota	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage A)
------------	-----------	-----------------	----------------------------

Zoogdieren	Molmuis	Arvicola scherman	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	Arvicola scherman	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	Martes foina	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	Crociodura leucodon	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	Mustela nivalis	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	Neomys fodiens	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	Phoca vitulina	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	Halichoerus grypus	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	Cystopteris fragilis	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	Asplenium viride	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	Ceterach officinarum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	Ranunculus arvensis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	Torilis arvensis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	Odontites vernus subsp. vernus	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	Euphrasia rostkoviana	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	Teucrium montanum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	Platanthera montana	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	Anagallis arvensis subsp. foemina	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	Himantoglossum hircinum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	Ranunculus polyanthemom subsp. nemorosus	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	Bromopsis ramosa subsp. benekenii	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	Chenopodium bonus-henricus	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	Euphorbia platyphyllos	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	Eriophorum latifolium	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	Goodyera repens	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	Bromus secalinus	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	Teucrium chamaedrys subsp. germanicum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjegentiaan	Gentianella ciliata	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooid vrouwenmantel	Alchemilla subcrenata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	Valerianella dentata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	Tuberaria guttata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	Hypochaeris glabra	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	Carex laevigata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	Legousia speculum-veneris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	Fragaria moschata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	Aphanes arvensis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	Herminium monorchis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	Ranunculus polyanthemom subsp. polyanthemoides	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	Centaurea calcitrapa	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karhuizeranjer	Dianthus carthusianorum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	Selinum carvifolia	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	Veronica verna	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	Scorzonera humilis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	Euphorbia exigua	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kluwenklokje	Campanula glomerata	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Knollathyrus	Lathyrus linifolius	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	Filipendula vulgaris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	Arnoseris minima	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	Thymus praecox	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	Drosera longifolia	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	Veronica prostrata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	Teucrium scordium	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	Erysimum cheiri	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	Lathyrus aphaca	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	Scandix pecten-veneris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	Arabis hirsuta subsp. sagittata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	Lilium bulbiferum subsp. croceum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	Daphne mezereum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	Antennaria dioica	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw pazelzaad	Lithospermum arvense	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	Asperugo procumbens	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	Carex lepidocarpa	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	Galeopsis angustifolia	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	Hieracium lactucella	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	Rubus saxatilis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	Euphorbia stricta	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	Monotropa hypopitys	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	Carduus tenuiflorus	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	Minuartia hybrida	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	Teucrium botrys	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	Scheuchzeria palustris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	Ophrys insectifera	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	Veronica praecox	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	Consolida regalis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	Viola lutea subsp. calaminaria	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING**Uitgezonderd:**

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWVB RN art 3.31
<i>zoogdieren</i>													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
<i>Amfibieën en reptielen</i>													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

BIJLAGE 6 - WERKEN MET GEDRAGSCODE

Met het oog op mogelijke verblijf/nestelplekken van kleine zoogdieren, vogels en amfibieën kan gewerkt te worden met een door het Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode om overtredingen te voorkomen. Aanbevolen wordt om te werken naar de ‘Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)’ Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De inzet van de gedragscode met betrekking tot de soorten waarvoor deze dient te worden toegepast is beperking van schade bij handelingen in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor de betrokken soorten mogen de verboden beperkt worden overtreden. De gedragscode kan bij ruimtelijke ontwikkeling toegepast worden op soorten die beschermd zijn middels paragraaf 3.1 (vogelrichtlijn) en 3.2 (‘andere soorten’) van de Wet natuurbescherming. Soorten en verblijfplekken die onder de strikte bescherming vallen zijn uitgesloten van werken met gedragscode. Door de gedragscode worden de verblijfplekken de verblijfplekken in verschillende categorieën verdeeld. B.v. verblijfplekken van watersalamanders worden tot de categorie 4 (van “leefgebied jaarrond in gebruik”. Bunzing en wezel kunnen voorplantingsplekken en rustplekken binnen een plangebied onderhouden. Deze worden door de genoemde gedragscode gecategoriseerd als verblijfplekken van de categorie 3 (tijdelijke rust- of voortplantingsplek). De gedragscode dient volgens het volgende protocol uitgevoerd te worden.

- Het opstellen van een werkprotocol voor het uitvoeren van de werkzaamheden die tot overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden. Het aantrekken van een ecologische deskundige om toe te zien op een correcte uitvoering van de werkzaamheden en om eventueel ecologisch advies te geven.
- De werkzaamheden die betreffen het afstapelen van de bergen van klinkers en het verwijderen van andere opgeslagen en gedumpte materialen, dienen handmatig te gebeuren.
- Bij het aantreffen van amfibieën dienen deze verzameld te worden en zo snel mogelijk uitgezet te worden binnen dekking gevende vegetatie langs de oevers van de nabijgelegen plas.
- Voor marterachtigen en snelle kleine zoogdieren dienen vluchtwegen geboden te worden naar achterliggend bebost terrein. De werkrichting dient dusdanig gekozen te worden dat vluchtende dieren niet gehinderd worden in het kiezen van de juiste vluchtrichting naar het bos. Trage dieren worden verzameld en uitgezet nabij schuilgelegenheid in achterliggend bos.
- Voor vluchtende dienen direct op hun vluchtweg buiten het plangebied schuilmogelijkheden aanwezig te zijn. B.v. houtrillen voor marterachtigen.
- Versturende werkzaamheden dienen te geschieden buiten de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten. Voor de watersalamanders is dat de winterrustperiode die gesteld kan worden tussen 1 oktober en 1 april. Na 1 april zijn de meeste watersalamanders naar het water vertrokken. Voor de marterachtigen is de kwetsbare periode de voortplantingsperiode die gesteld wordt tussen 1 maart en 1 augustus (zie onderstaand overzicht)

soort	Jan	Feb	Mrt	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec.
Water-salamanders												
Kleine marterachtigen												
De rode vlakken geven de kwetsbare perioden aan. Bij het verlaten van winterverblijfplekken van amfibieën speelt het weer ook een grote rol: in een warm voorjaar zullen deze eerder vertrokken zijn dan bij een koud voorjaar.												

- Voor verlies van leefgebied en verblijfsmogelijkheden dient compensatie geboden te worden door het aanbieden van alternatieve verblijfsmogelijkheden. B.v. door het aanleggen van steen- en houtstapelingen, oprichten van marterruiters en aanbrengen houtrillen

